REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

DEKLARACJA ŚRODOWISKOWA

za rok 2016

EMAS

Zweryfikowany system zarządzania środowiskowego PL 2.04-003-67

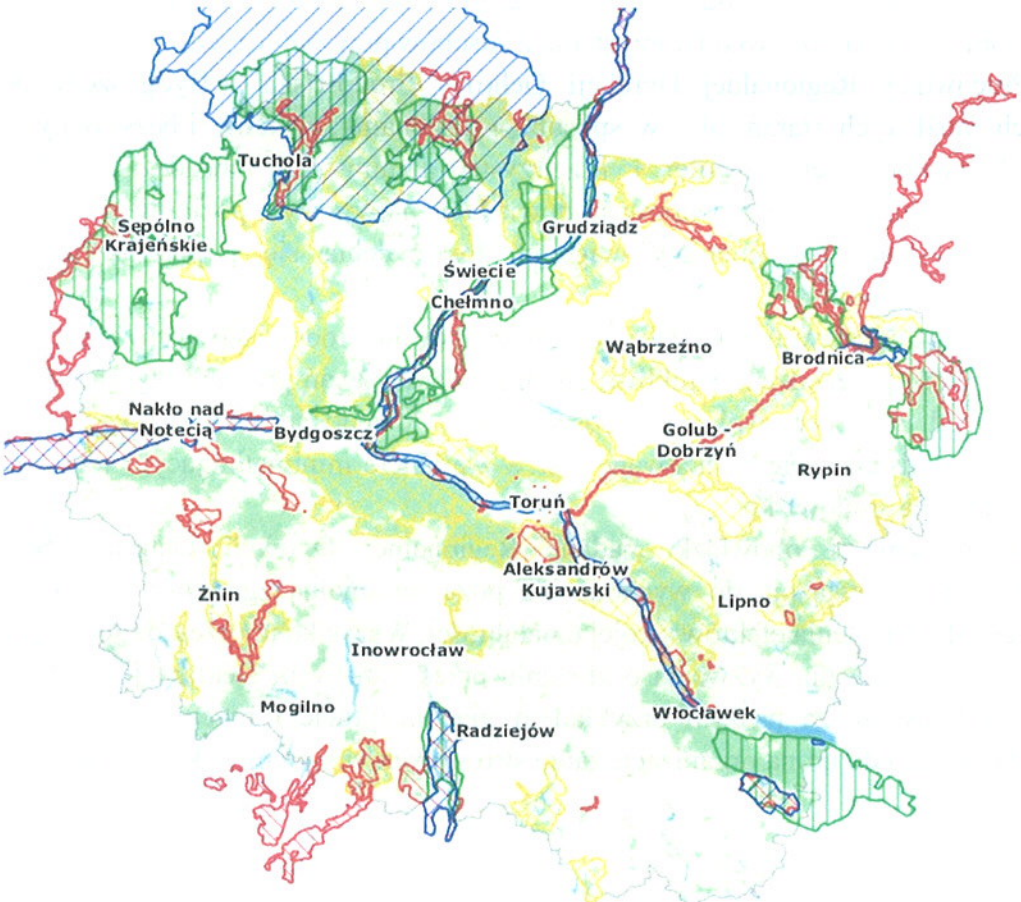

20 lipca 2017 roku

Szanowni Państwo,

przedkładam Państwu Deklarację Środowiskową Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Opracowaliśmy ją chcąc udokumentować funkcjonowanie w naszej jednostce systemu ekozarządzania i audytu EMAS. Zdecydowaliśmy się wdrożyć system EMAS, gdyż jako organ ochrony środowiska czujemy się zobowiązani do ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko, promowania zachowań prośrodowiskowych oraz zwiększania świadomości ekologicznej.

W naszych działaniach za kluczowe uznajemy utrzymanie wymaganych standardów środowiska i zachowanie walorów przyrodniczych naszego regionu. Prawie 36% powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego jest objęte ochroną prawną w postaci różnego rodzaju form ochrony przyrody. Ustanowiono tu m.in. 95 rezerwatów przyrody, 44 obszary Natura 2000, 9 parków krajobrazowych oraz 31 obszarów chronionego krajobrazu. Region Kujaw i Pomorza to również jeden z najciekawszych pod względem kultury ludowej w Polsce, związany m.in. z początkiem państwa polskiego. Walory te stanowią nasze wspólne, przyrodnicze oraz kulturowe dziedzictwo i są powszechnie wykorzystywane w turystyce, rekreacji i wypoczynku.

Zarządzanie środowiskiem w okresie intensywnego rozwoju społecznego, gospodarczego i inwestycji infrastrukturalnych musi uwzględniać niełatwą do stosowania w praktyce zasadę zrównoważonego rozwoju, w ramach której każdemu elementowi środowiska należy zapewnić odpowiednie poszanowanie, a mieszkańcom regionu możliwie wysoki komfort życia i prawo do korzystania z zasobów przyrodniczych.

Pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy dokładają wszelkich możliwych starań, aby w sposób profesjonalny, rzetelny i bezstronny budować wizerunek nowoczesnej, otwartej i przejrzystej administracji świadczącej obywatelom i instytucjom usługi z zakresu ochrony środowiska na najwyższym poziomie merytorycznym, przy wykorzystaniu instrumentów ciągłego doskonalenia się i podnoszenia poziomu zaangażowania zespołu.

Wymagania stawiane w zakresie uwarunkowań środowiskowych różnego rodzaju przedsięwzięć są poprzedzane wnikliwą analizą uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych oraz oceną wpływu na poszczególne elementy środowiska. Dzięki temu każde planowane przedsięwzięcie realizowane jest w wariancie minimalizującym jego negatywne oddziaływanie na środowisko.

Uprawnienia i obowiązki nadane Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zobowiązują do wychodzenia poza minimalną zgodność z przepisami ora do ciągłego doskonalenia efektów swojej działalności. Wszystko to przesądziło, że podjęliśmy decyzję i związane z nią wyzwania o złożeniu przed Państwem Deklaracji Środowiskowej. Ponadto liczymy, że za naszym przykładem inne instytucje i przedsiębiorstwa z Kujaw i Pomorza dołączą do grona organizacji zarejestrowanych w systemie ekozarządzania i audytu EMAS.

Dariusz Wrzos
Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

SPIS TREŚCI

1. OPIS ORGANIZACJI 4
   1.1. INFORMACJE OGÓLNE 4
   1.2. OPIS DZIAŁALNOŚCI 5
   1.3. STRUKTURA ORGANIZACYJNA 6
2. OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO 8
3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA 12
4. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE 13
   4.1. IDENTYFIKACJA ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH 13
   4.2. OCENA ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH 13
   4.3. ZNACZĄCE ASPEKTY ŚRODOWISKOWE 14
5. CELE I ZADANIA 19
6. EFEKTYWNOŚĆ ŚRODOWISKOWA 21
   6.1. WPROWADZENIE 21
   6.2. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ 22
   6.3. GŁÓWNE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ 23
      6.3.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I WODA 23
      6.3.2. EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW 23
      6.3.3. ODPADY 26
      6.3.4. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA 27
      6.3.5. EMISJE 28
7. WYMAGANIA PRAWNE 29
8. KOMUNIKACJA ZE SPOŁECZEŃSTWEM 29
9. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA 31
10. KONTAKT WS. EMAS 32

1. OPIS ORGANIZACJI

1.1. INFORMACJE OGÓLNE

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, przywoływana dalej jako RDOŚ w Bydgoszczy, jest państwową jednostką budżetową, działającą na terenie województwa kujawsko - pomorskiego. Jednostka obsługuje Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, nazywanego dalej Regionalnym Dyrektorem, który jest organem administracji rządowej niezespolonej.

Kierownikiem jednostki jest Dariusz Wrzos – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Marek Machnikowski - Regionalny Konserwator Przyrody, Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Siedziba RDOŚ w Bydgoszczy o powierzchni 835 m^2 od października 2014 roku mieści się w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 81, w części budynku, zajmując piętro IV (3 pokoje) oraz piętra V – VII i jest wynajmowana.

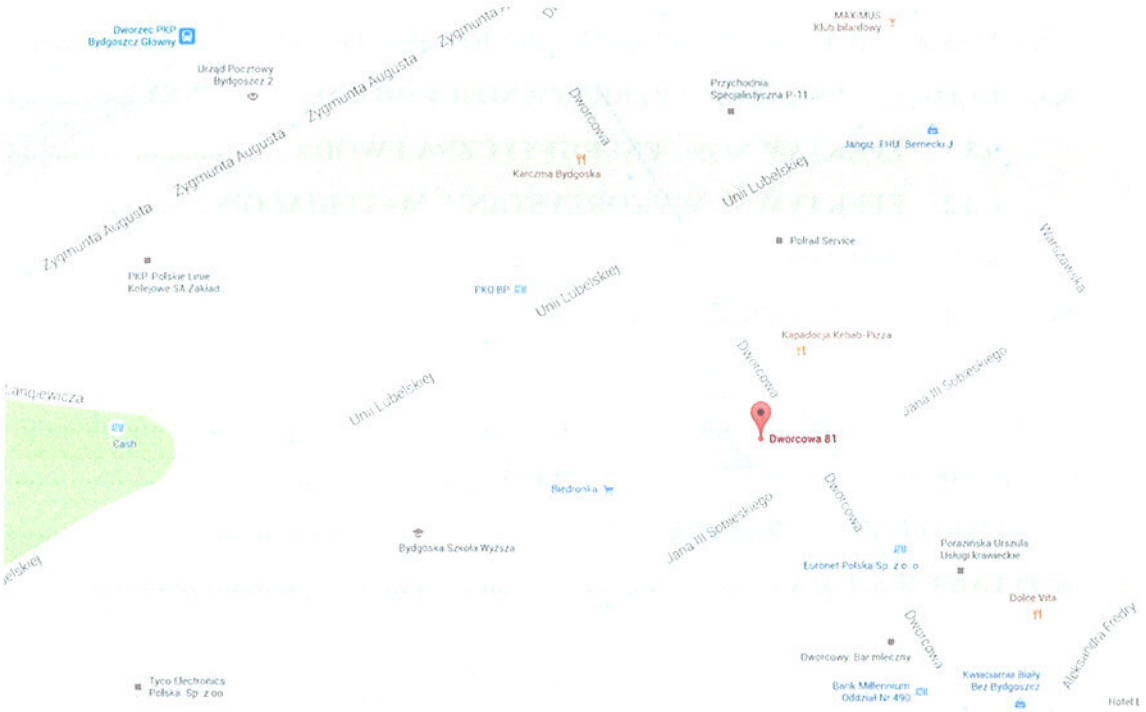

Regionalny Dyrektor powołał dwa organy opiniodawczo – doradcze: Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy[4] oraz Regionalną Komisję do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko[5].

Regionalny Dyrektor podlega Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska oraz jest przez Niego powoływany i odwoływany.

Zadania, strukturę organizacyjną i sposób działania RDOŚ w Bydgoszczy reguluje Statut nadany przez Ministra Środowiska rozporządzeniem z dnia 10 listopada 2008 roku w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy[6] oraz Regulamin Organizacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy[7].

1.3. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Organizacyjnym Regionalny Dyrektor kieruje RDOŚ w Bydgoszczy przy pomocy Zastępcy Regionalnego Dyrektora oraz naczelników wydziałów. Zastępcą jest Regionalny Konserwator Przyrody.

W Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wyodrębniono pięć wydziałów:

- Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko (WOO) – Naczelnik Wydziału Kamila Sobiś;
- Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 (WPN) – Naczelnik Wydziału Michał Dąbrowski;
- Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem (WSI) – p.o. Naczelnika Wydziału Magdalena Wajchert;
- Wydział Spraw Terenowych (WST) – Naczelnik Wydziału Anna Rożek;

[4] Zarządzenie nr 5/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 13 maja 2015 roku, Zarządzenie nr 16/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 23 września 2015 roku, Zarządzenie nr 11/2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 13 kwietnia 2016 roku

[5] Zarządzenie nr 10/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 8 czerwca 2015 roku, Zarządzenie nr 5/2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 lutego 2016 roku, Zarządzenie nr 44/2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 21 grudnia 2016 roku

[6] Dz. U. z 2008 roku Nr 202, poz. 1252, powoływany dalej jako Statut

[7] Zarządzenie nr 1/2009/RO Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 stycznia 2009 roku, powoływane dalej jako Regulamin Organizacyjny

W latach 2009 - 2014 siedziba jednostki znajdowała się przy ul. Dworcowej 63 w Bydgoszczy.

RDOŚ w Bydgoszczy posiada cztery filie (biura) terenowe, działające w ramach Wydziału Spraw Terenowych, znajdujące się w:

- Grzmięca 10, 87-312 Pokrzydowo, o powierzchni 9,87 m^2 (powierzchnia umowna);
- ul. Rynek 11a, 86-150 Osie, o powierzchni 9,00 m^2;
- Pl. Zamkowy 1, 89-500 Tuchola, o powierzchni 12,41 m^2;
- ul. Komunalna 4, 87-800 Włocławek, o powierzchni 9,93m^2.

1.2. OPIS DZIAŁALNOŚCI

Regionalny Dyrektor powołany został na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko[1], wymienionych w art. 131 ust. 1 wskazanej ustawy. Należą do nich:

- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko;
- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach;
- tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [2];
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody, na zasadach i w zakresie określonych ustawą o ochronie przyrody;
- wydawanie decyzji na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;[3];
- przekazywanie danych do bazy, o której mowa w art. 128 ustawy uooś;
- współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody;
- współpraca z organizacjami ekologicznymi;
- wykonywanie zadań, w tym wydawanie decyzji oraz zlecania ekspertyz z zakresu gospodarki odpadami.

[1] Dz. U. z 2016 roku poz. 353 ze zm., powoływana dalej jako ustawa ooś

[2] Dz. U. z 2016 roku poz. 2134 ze zm., powoływana dalej jako ustawa o ochronie przyrody

[3] Dz. U. z 2014 roku poz. 1789 ze zm., powoływana dalej jako ustawa szkodowa

2. OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

System Zarządzania Środowiskowego, przywoływany dalej jako SZŚ jest częścią ogólnego systemu zarządzania w RDOŚ w Bydgoszczy. Został on wkomponowany w obowiązujące w jednostce procedury kontroli zarządczej. System jest zgodny z wymaganiami EMAS i spójny z elementami zarządzania przez procesy, cele i kompetencje w urzędzie.

SZŚ obejmuje realizację ustawowych zadań w zakresie ochrony środowiska na obszarze województwa kujawsko - pomorskiego. SZŚ jest wdrożony, utrzymywany i doskonalony we wszystkich komórkach organizacyjnych RDOŚ w Bydgoszczy i biurach terenowych wymienionych w pkt 1.1 deklaracji.

RDOŚ w Bydgoszczy jest jednostką administracji publicznej niezespolonej (kod działalności NACE / PKD 84). Zgodnie z rozporządzeniem EMAS klasyfikuje się do małych organizacji.

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kompetencje, umiejętności i uprawnienia do realizacji ustawowych zadań Regionalnego Dyrektora, w zależności od zajmowanego stanowiska. Wymagania te ujęte są w opisach stanowisk oraz zakresach czynności, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się uwarunkowań formalnych i organizacyjnych. Poprzez realizację swoich zadań każdy pracownik aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska. Podczas wdrażania systemu ekozarządzania i audytu EMAS wszyscy pracownicy przeszli szkolenia w tym zakresie oraz zapewniono im dostęp stały do materiałów szkoleniowych.

Dla sprawnego i zgodnego z przepisami prawa działania RDOŚ w Bydgoszczy pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji obejmujących zarówno zagadnienia i wiedzę merytoryczną jak prawną. Pracownicy korzystają m.in. z: Internetu, systemów informacji prawnej, bazy orzecznictwa sądów i organów administracji, poczty elektronicznej. Jednostka korzysta z zewnętrznej obsługi prawnej.

Odpowiedzialność za SZŚ spoczywa na Regionalnym Dyrektorze, który formułuje wytyczne dla ustanawianych celów środowiskowych oraz dla dalszego rozwoju systemu EMAS. Do koordynacji działania systemu ekozarządzania i audytu został powołany Pełnomocnik ds. EMAS, posiadający uprawnienia w zakresie utrzymania i doskonalenia systemu SZŚ. Pełnomocnik jest pracownikiem RDOŚ w Bydgoszczy, łączącym zadania i obowiązki pracownicze z obowiązkami wynikającymi z SZŚ. Informacja o powołaniu Pełnomocnika ds. EMAS została przekazana pracownikom.

Przy podejmowaniu i realizacji zadań związanych z prawidłowym działaniem systemu

- Wydział Organizacyjno-Finansowy (WOF) – Naczelnik Wydziału Kamila Dobrowolska, a od 19 kwietnia 2016 roku p.o. Naczelnik Wydziału Monika Ślusarska.

Stan zatrudnienia w 2014 roku w ujęciu średniorocznym wynosił 53,39 pracowników (w zaokrągleniu 53 pracowników). W 2015 roku stan zatrudnienia zmniejszył się i w ujęciu średniorocznym wyniósł 50,99 pracowników (w zaokrągleniu 51 pracowników). W 2016 roku stan zatrudnienia w ujęciu średniorocznym zwiększył się i wyniósł 56,3 (w zaokrągleniu 56 pracowników).

Strukturę organizacyjną RDOŚ w Bydgoszczy prezentuje schemat przedstawiony poniżej:

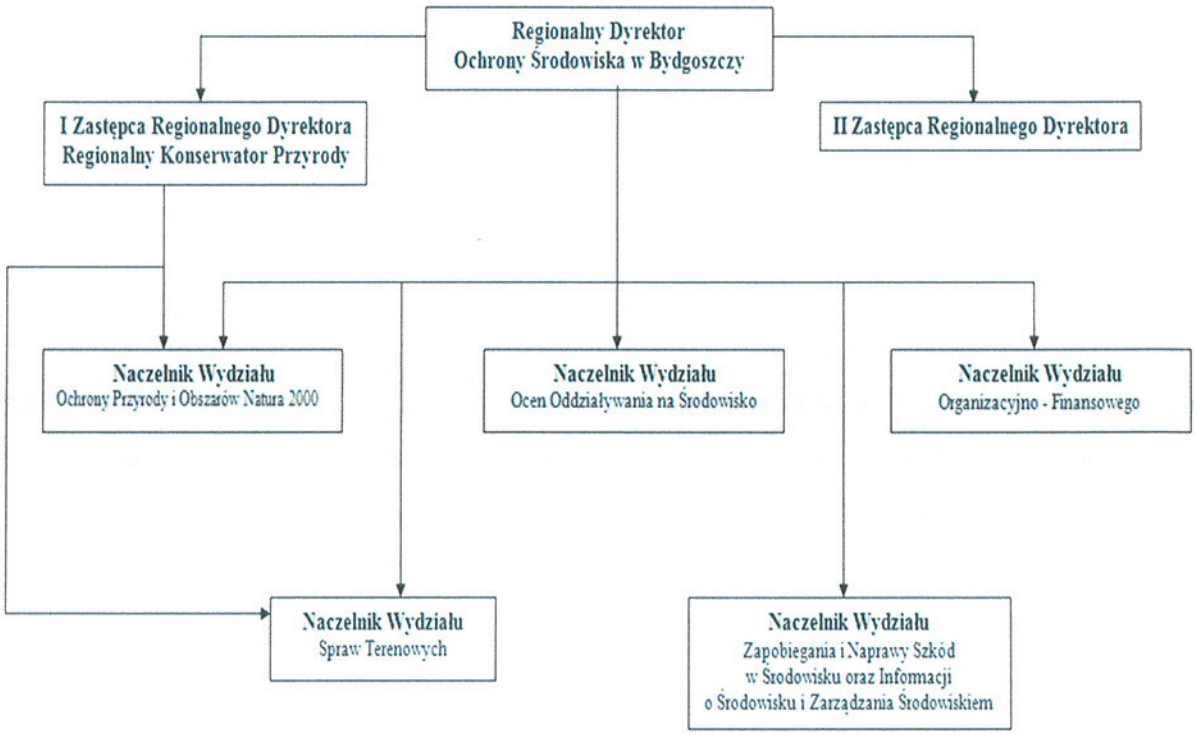

Pracownicy biur terenowych podlegają Naczelnikowi Wydziału Spraw Terenowych.

EMAS wsparcie dla Pełnomocnika ds. EMAS stanowi zespół projektowy[8], powołany w ramach projektu „Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie", aktywnie uczestniczący we wszystkich etapach wdrażania systemu ekozarządzania i audytu EMAS.

Na SZŚ składają się:

- Polityka Środowiskowa;
- aspekty środowiskowe;
- wymagania prawne i inne;
- cele, zadania i program środowiskowe;
- zasoby, role, odpowiedzialność i uprawnienia;
- kompetencje, szkolenia, świadomość;
- komunikacja;
- dokumentacja;
- nadzór nad dokumentami;
- sterowanie operacyjne;
- gotowość i reagowanie na awarie;
- monitorowanie i pomiary;
- ocena zgodności;
- niezgodności, działania korygujące i zapobiegawcze;
- nadzór nad zapisami;
- audyty wewnętrzne;
- przegląd zarządzania.

Polityka Środowiskowa jest elementem funkcjonowania SZŚ w RDOŚ w Bydgoszczy. Odpowiedzialność za jej realizację ciąży na kierowniku jednostki. Dokument ten tworzy podwaliny całego SZŚ, gdyż zawiera najważniejsze zobowiązania w obszarze związanym z ochroną środowiska.

W oparciu o wyniki przeprowadzonego wstępnego przeglądu środowiskowego dokonano identyfikacji i oceny aspektów środowiskowych - bezpośrednich i pośrednich. Zidentyfikowane aspekty środowiskowe bezpośrednie i pośrednie zostały zestawione w Rejestrze Aspektów Środowiskowych dostępnym u Pełnomocnika ds. EMAS oraz

[8] Zespół projektowy ds. realizacji projektu „Procesy, cele kompetencje – zintegrowane zarządzania w urzędzie" powołany został pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy znak: WOF.080.1.2014.KMR z dnia 20 maja 2014 roku, powoływany dalej jako zespół projektowy

w intranecie. Rejestr jest okresowo weryfikowany przez Pełnomocnika ds. EMAS (minimum 1 raz na 12 miesięcy).

W siedzibie RDOŚ dokonano analizy potencjalnych sytuacji awaryjnych i specjalnych takich jak: pożar, wybuch, zniszczenie lub uszkodzenie sprzętu elektrycznego i elektronicznego, awaria łącza internetowego czy wyciek substancji z klimatyzatora. Identyfikowanie możliwych sytuacji awaryjnych odbywa się także poprzez analizę i ocenę ryzyka w ramach sprawowania kontroli zarządczej.

W procesie identyfikacji wymagań prawnych analizowane są wyniki przeglądu środowiskowego, akty prawne, pozwolenia, decyzje i umowy dotyczące funkcjonowania RDOŚ w Bydgoszczy. W celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez jednostkę z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska, przeprowadzane są wewnętrzne audyty środowiskowe minimum 1 raz w roku.

Podstawą rozwoju SZŚ jest wyznaczanie sobie celów środowiskowych. W Polityce Środowiskowej zostały zapisane również priorytety, które mają przełożenie na cele i zadania do osiągnięcia w kolejnych latach. Przyjęte do realizacji cele i zadania w zakresie SZŚ są zatwierdzane przez Regionalnego Dyrektora. Sposób realizacji celów określony został w dokumencie Plan działalności RDOŚ oraz w budżecie zadaniowym. Dokumenty te zawierają szczegółowe zadania realizujące dany cel, planowane terminy realizacji zadań, przypisane odpowiedzialności. Do celów i zadań przypisane są niezbędne środki do ich osiągnięcia. Plan działalności RDOŚ i budżet zadaniowy są dokumentami podlegającymi nadzorowi zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kontroli zarządczej.

Kierownictwo RDOŚ w Bydgoszczy zapewnia dostępność zasobów niezbędnych do ustanowienia, wdrożenia, utrzymania i doskonalenia SZŚ. Zasoby te obejmują odpowiednią liczbę wykwalifikowanych pracowników, infrastrukturę (maszyny, urządzenia, lokale biurowe, wyposażenie, zasoby informatyczne itp.) oraz środki finansowe. Jak wspomniano wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kompetencje, umiejętności i uprawnienia do realizacji ustawowych zadań Regionalnego Dyrektora, w zależności od zajmowanego stanowiska. Poprzez realizację swoich zadań każdy pracownik aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska. Podczas wdrażania systemu ekozarządzania i audytu EMAS wszystkie zatrudnione osoby w urzędzie przeszły szkolenia w tym zakresie oraz zapewniono im możliwość zaangażowania się we wdrażanie SZŚ.

Komunikacja wewnętrzna jest prowadzona zgodnie z zasadami ustalonymi w RDOŚ w Bydgoszczy. Regularnie odbywają się narady kierownictwa Regionalnej Dyrekcji, podczas których ustalane są nie tylko bieżące strategie działania urzędu, ale także rozpatrywane sprawy

zgłaszane przez pracowników za pośrednictwem naczelników wydziałów. Wszystkie zarządzenia Regionalnego Dyrektora są zamieszczane w intranecie i aktualizowane na bieżąco. W komunikacji wewnętrznej wykorzystywana jest także droga mailowa. Komunikacja, zarówno zewnętrzna jak i wewnętrzna, odbywa się zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym oraz Regulaminem Pracy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy[9], a także wynika wprost z opisów stanowisk i zakresów zadań pracowników. Jednocześnie wszystkie dokumenty wpływające do jednostki, zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej, są rejestrowane w systemie informatycznym oraz dekretowane przez Regionalnego Dyrektora na naczelników wydziałów i później przez naczelników na pracowników. Proces ten odbywa się zgodnie z Instrukcją kancelaryjną[10].

W urzędzie prowadzony jest stały nadzór nad dokumentacją. Obieg dokumentacji i nadzór nad dokumentami reguluje szczegółowo Instrukcja kancelaryjna, znana i dostępna każdemu pracownikowi. Dla skuteczniejszego nadzoru w tym zakresie oraz większej efektywności pracy RDOŚ w Bydgoszczy wdraża system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją EZD PUW.

Opis działań dotyczących sterowania operacyjnego, gotowości i reagowania na awarie, monitorowania i pomiarów oraz oceny zgodności zawarty jest w zarządzeniu nr 3/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 11 maja 2015 roku w sprawie wprowadzenia procedury kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (zm. zarządzeniem nr 1/2017 z dnia 24 stycznia 2017 r.).

---

[9] Zarządzenie nr 1/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 24 stycznia 2011 roku, powoływane dalej jako Regulamin pracy

[10] Zarządzenie nr 64 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 19 grudnia 2013 roku zmienione zarządzeniem nr 10 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 9 września 2014 roku, zarządzeniem nr 6 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 24 marca 2015 i zarządzeniem nr 5 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 17 maja 2016 roku powoływane dalej jako Instrukcja kancelaryjna

3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

Bydgoszcz, dnia 13 czerwca 2017 roku

POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy jest organem niezespolonej administracji rządowej, utworzonym i działającym na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 roku, poz. 353 z późn. zm.).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (RDOŚ w Bydgoszczy) jest jednostką dążącą do profesjonalnej obsługi obywateli i instytucji, budującą wizerunek nowoczesnej, otwartej i przejrzystej administracji świadczącej świadczącą usługi z zakresu ochrony środowiska na najwyższym poziomie merytorycznym, przy wykorzystaniu instrumentów ciągłego doskonalenia się i podnoszenia poziomu zaangażowania zespołu.

Misją Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy jest sprawne, skuteczne, transparentne i etyczne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska oraz zachowania dziedzictwa przyrodniczego województwa kujawsko-pomorskiego. Misja ta jest realizowana w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

Do najistotniejszych obszarów działalności jednostki, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe należą:

- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
- naprawa i przeciwdziałanie wystąpieniu szkód w środowisku,
- zarządzanie ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000.

Realizując niniejsze zadania RDOŚ w Bydgoszczy zobowiązuje się do pogłębiania zaufania obywateli do władzy publicznej, spełniania mających zastosowanie wymagań prawnych i innych oraz ciągłego doskonalenia i zapobiegania zanieczyszczeniom, do zachowania odpowiedniego stanu środowiska poprzez zrównoważony rozwój oraz utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków, a także do usprawniania systemu zarządzania informacją o środowisku.

Niniejsza polityka stanowi ramy do ustalenia i przeglądu celów oraz zadań środowiskowych.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W BYDGOSZCZY
DARIUSZ WRZOS

EMAS

4. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE

4.1. IDENTYFIKACJA ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

Najistotniejszym elementem SZŚ jest zidentyfikowanie wszystkich aspektów środowiskowych, przez które rozumiemy takie składniki działalności, produkty lub usługi Regionalnej Dyrekcji, które wpływają lub mogą wpływać na środowisko.

W RDOŚ w Bydgoszczy zidentyfikowano zarówno aspekty mające bezpośredni, jak i pośredni wpływ na środowisko. Identyfikacji i oceny ich wpływu na środowisko dokonał zespół projektowy przy zaangażowaniu pracowników poszczególnych wydziałów.

Aspekty środowiskowe bezpośrednie wynikają z realizacji zadań, w tym codziennej pracy i przebywania pracowników w siedzibie i oddziałach urzędu. Aspekty te są związane ze zużyciem energii, wody, wytwarzaniem ścieków socjalno-bytowych, emisją zanieczyszczeń i energii do powietrza – wynikającą z eksploatacji samochodów służbowych oraz klimatyzatora w pomieszczeniu serwerowni, zużyciem papieru, wytwarzaniem odpadów komunalnych, biurowych, niebezpiecznych (baterie), remontowych i budowlanych oraz potencjalnym wyciekiem substancji z klimatyzatora lub innych urządzeń w pomieszczeniach biurowych. Pracownicy zobowiązani są do racjonalnego i oszczędnego korzystania z wody, papieru, tonerów, energii itp. Promowane i wdrażane są też zasady zielonej administracji, w zgodzie z wymaganiami systemu ekozarządzania i audytu (EMAS).

Biorąc pod uwagę charakter działalności RDOŚ w Bydgoszczy żadnego z aspektów bezpośrednich nie uznano za znaczący w niekorzystnym oddziaływaniu na środowisko, chociaż zdajemy sobie sprawę i mamy świadomość iż nasze aspekty bezpośrednie wpływają na jego stan.

Działania związane z realizacją zadań statutowych implikują aspekty środowiskowe pośrednie. W wyniku rozstrzygnięć, opinii, aktów legislacyjnych wydawanych przez Regionalnego Dyrektora reglamentuje się korzystanie ze środowiska przez różnego rodzaju podmioty. Reglamentacja pozwala na optymalizowanie i ograniczanie niekorzystnego wpływ na środowisko. Stanowi jedną z istotnych metod ochrony jego zasobów dla obecnego i przyszłych pokoleń, w zgodzie z przepisami szeroko pojętego systemu prawa ochrony środowiska, a w szczególności z konstytucyjną zasadą zrównoważonego rozwoju.

4.2. OCENA ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH

Ocena aspektów środowiskowych, zarówno bezpośrednich jak i pośrednich, została oparta na 5 kryteriach dopasowanych do specyfiki działalności RDOŚ w Bydgoszczy:

- kryterium 1 - wpływ na środowisko – waga następstwa;
- kryterium 2 - częstotliwość wystąpienia;
- kryterium 3 - kryterium formalno-prawne;
- kryterium 4 - znaczenie dla zainteresowanych stron (pracowników, społeczeństwa, opinii publicznej);
- kryterium 5 - ustawowe zadania RDOŚ.

Zastosowano metodę punktową w skali od 0 do 20 punktów.

Za znaczące uznane zostały te aspekty środowiskowe, które uzyskały łącznie minimum 80 punktów. Wszystkie znaczące aspekty środowiskowe są aspektami pośrednimi. Aktualizacji aspektów środowiskowych dokonano 8 lipca 2016 roku.

4.3. ZNACZĄCE ASPEKTY ŚRODOWISKOWE

Tab. 1. Lista znaczących aspektów środowiskowych.

Lp.	Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko	Wymagania prawne	Ocena ogólna
1	Uzgadniania i opiniowanie w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w zakresie dotyczącym projektów dokumentów strategicznych m.in. polityk, strategii, planów lub programów	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu w odniesieniu do wszystkich komponentów środowiska.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy ooś	**80**
2	Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ooś; art. 11 pkt 6 lit. j, art. 17 pkt 6 lit. a ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [11]; art. 13 ust. 3a, art. 16 ust. 7, art. 23 ust. 5, art. 30 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody	**80**
3	Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie	art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy pzp;	**90**

[11] Dz. U. z 2015 roku poz. 778, ze zm., powoływana dalej jako ustawa pzp

	lokalizacji inwestycji celu publicznego	polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 60 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy pzp	
4	Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 64 ustawy ooś	**80**
5	Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 77 ustawy ooś	**90**
6	Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie postaw pro-środowiskowych.	art. 75 ust 1 ustawy ooś	**90**
7	Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar na Natura 2000	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary Natura 2000. Zabezpieczenie utrzymania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie.	art. 96, 97 i 98 ustawy ooś	**100**
8	Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 i art. 24 ustawy szkodowej	**85**
9	Wydawanie decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych lub zapobiegawczych	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych ~~i~~/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego	art. 15 ustawy szkodowej	**85**

		standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.		
10	Podejmowanie działań zapobiegawczych i/lub naprawczych	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 16 ustawy szkodowej	**85**
11	Prowadzenie postępowań w sprawie remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi	Zapewnienie realizacji działań naprawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczania, przywracanie środowiska do stanu sprzed zaistnienia zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	Art. 101a-101r ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska[12]	**85**
12	Prowadzenie postępowań dotyczących odszkodowania za szkody powstałe w wyniku prowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych	Wsparcie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zanieczyszczeń i szkód w środowisku.	art. 18 ustawy szkodowej	**85**
13	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą a również w ramach możliwości utrzymania środowiska. Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej. Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.	art. 56 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody	**90**
14	Uznawanie obszaru za rezerwat przyrody	Ochrona przyrody czynna lub ścisła najbardziej cennych elementów przyrodniczych. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności.	art. 13 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody	**85**

[12] Dz. U. z 2016 r., poz. 672 ze zm., powoływana dalej jako Poś

		Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.		
15	Ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody	Ochrona przyrody czynna lub ścisła najbardziej cennych elementów przyrodniczych. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Ochrona i zachowanie celów i przedmiotów ochrony w danym rezerwacie. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa	art.19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody	**90**
16	Uzgodnienia projektów decyzji zezwalającej na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego drogi publicznej, z wyłączeniem obcych gatunków topoli	Ochrona krajobrazu, ciągów oraz korytarzy migracyjnych zwierząt. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Zapobieganie nadmiernemu i nieuzasadnionemu wycinaniu drzew w pasach drogowych. Zachowanie siedlisk gatunków zwierząt, roślin i grzybów chronionych.	art. 83 ust. 2a ustawy o ochronie przyrody	**90**
17	Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowanie zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunków przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody	Wpływ na zachowanie we właściwym stanie ekosystemów wodnych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym.	art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody	**90**
18	Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody	Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej gatunków chronionych oraz ich roli w środowisku. Pozytywny wpływ pozwalający pogodzić gospodarowanie człowieka z występowaniem gatunków objętych ochroną. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla egzystowania zwierząt chronionych. Wpływ na retencjonowanie wody dzięki działalności bobrów.	art. 126 ustawy o ochronie przyrody	**85**
19	Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	art. 28 ustawy o ochronie przyrody	**90**

20	Ustanawianie planów ochrony dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	art. 29 ustawy o ochronie przyrody	**85**
21	Wydawanie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwatach przyrody	Zapewnienie trwałości ochrony elementów podlegających ochronie w rezerwacie. Nadzór nad spełnieniem zakazów i utrzymanie przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie lub poprawienie przedmiotów ochrony.	art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody	**90**
22	Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody	Zachowanie i poprawa ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych ochroną prawną lub poza nimi. Działania ochronne to m.in. działania wynikające z ustanowionych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody, a w szczególności zadania z zakresy ochrony czynnej, ekspertyzy i monitoringi przyrodnicze, znakowanie granic, informowanie. Przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	Art. 20 ust. 3, pkt. 4, art. 22 ust. 3, art. 28 ust. 10 pkt. 4, art. 29 ust. 8, pkt. 5, art. 60 ustawy o ochronie przyrody	**90**

Znaczące aspekty środowiskowe znajdują swoje odzwierciedlenie w celach Regionalnej Dyrekcji, które są monitorowane i poddawane okresowym przeglądom. Aspekty środowiskowe, cele urzędu, mierniki, budżet zadaniowy oraz kontrola zarządcza tworzą spójną całość.

RDOŚ w Bydgoszczy ma duży wpływ na środowisko poprzez nakładanie w indywidualnych decyzjach lub aktach prawa miejscowego obowiązków bądź uprawnień dotyczących korzystania ze środowiska.

5. CELE I ZADANIA

Celem naszej działalności jest zachowanie co najmniej nie pogorszonego stanu środowiska. Mamy jednocześnie świadomość, że organ nie ma możliwości sprawdzenia sposobu i jakości realizacji każdego rozstrzygnięcia administracyjnego. Cele i zadania środowiskowe są spójne z polityką środowiskową RDOŚ w Bydgoszczy, odnoszą się do aspektów środowiskowych oraz wynikają z działalności statutowej urzędu.

Cele i zadania są realizowane w ramach kontroli zarządczej i budżetu zadaniowego, w którym wskazane są mierniki dla poszczególnych celów oraz oparte są na planie działalności jednostki. Poniżej przedstawiono planowane i zrealizowane działania wynikające z Planu działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na 2016 rok. Ze względu na zmianę w sposobie definiowania mierników nie jest możliwe bezpośrednie odniesienie celów i zadań zawartych w poprzedniej deklaracji środowiskowej do przedstawionych w poniższej tabeli (Tab.2).

Tab.2 Planowane i zrealizowane działania wynikające z Planu działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na 2016 rok.

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Najważniejsze zadania służące realizacji celu	Odniesienia do dokumentu o charakterze strategicznym	Odniesienie do aspektów znaczących
		nazwa	planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku 2016	wartość osiągnięta na koniec roku 2016			
1	Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	1.1. Łączna powierzchnia obszarów chronionych, na terenach których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów (ha).	22 137	7 172	1. Sporządzanie planów zadań ochronnych i planów ochrony (WPN). 2. Nadzór nad terminową realizacją projektów finansowanych ze środków krajowych i zagranicznych (WPN WOF).	1.Projekty finansowane ze środków WFOŚiGW w Toruniu 2.Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku. 3.Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014-2020	1.Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (Tab.1.Lp.19) 2.Ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody (Tab.1.Lp.15)
		1.2. Ilość zakończonych postępowań związanych z przeciwdziałaniem zagrożeniom środowiska oraz usuwaniem ich skutków	55	60	1. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska i usuwanie ich skutków (WSI). 2. Ustalanie warunków korzystania ze środowiska (WSO).		1. Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku (Tab.1.Lp.8) 2. Wydawanie decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych lub zapobiegawczych (Tab.1.Lp.9) 3. Prowadzenie postępowań w sprawie remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Tab.1.Lp.11)

2.	Poprawa stanu środowiska	Ilość zakończonych postępowań dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko i ocen oddziaływania przedsięwzięć (ilość opinii, uzgodnień i decyzji)	2 000	2233	Funkcjonowanie systemu ocen oddziaływania na środowisko weryfikującego wpływ planów, programów i przedsięwzięć na środowisko (WOO).	1. Krajowy program gospodarki odpadami. 2. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych. 3. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku 4.Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014-2020	1.Uzgadniania i opiniowanie w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w zakresie dotyczącym projektów dokumentów strategicznych m.in. polityk, strategii, planów lub programów (Tab.1.Lp.1) 2.Uzgadnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Tab.1.Lp.2) 3. Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (Tab.1.Lp.4) 4. Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (Tab.1.Lp.5) 5. Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (Tab.1.Lp.6)

Tab. 3 Planowane działania wynikające z Planu działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na 2017 rok

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Najważniejsze zadania służące realizacji celu	Odniesienia do dokumentu o charakterze strategicznym
		nazwa	wartość bazowa miernika	planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy plan		
1.	Ochrona i kształtowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych	Suma zasięgów powierzchniowych zrealizowanych działań z zakresu ochrony czynnej oraz wynikających z dokumentów planistycznych (ha)	24	32	1. Sporządzanie planów zadań ochronnych i planów ochrony. 2. Nadzór nad terminową realizacją projektów finansowanych ze środków krajowych i zagranicznych.	Projekty finansowane ze środków WFOŚiGW w Toruniu

2.	Zapewnienie funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko	Liczba spraw załatwionych w danym roku/liczba spraw rozpatrywanych w danym roku	2100/2300	1800/2000	Funkcjonowanie systemu ocen oddziaływania na środowisko weryfikującego wpływ planów, programów i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	1. Krajowy program gospodarki odpadami. 2. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych. 3. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 roku 4. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014-2020
3.	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku	Liczba udostępnionych w danym roku informacji	3300	3450	1. Terminowa realizacja wniosków o udostępnianie informacji. 2. Standaryzacja procesu udostępniania informacji.	Brak dokumentu o charakterze strategicznym

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym, opisami stanowisk oraz opisanymi procesami powyższe zadania przypisano odpowiednim stanowiskom pracy oraz zapewniono środki finansowe na ich realizację. Realizacja zadań i osiąganie celów jest nadzorowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Cel polegający na zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska był realizowany przez Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 (WPN) poprzez sporządzanie planów zadań ochronnych i planów ochrony, przez Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku (WSI) poprzez przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska i usuwanie ich skutków, a także przez Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko (WOO) poprzez ustalanie warunków korzystania ze środowiska. Cel zaplanowany do osiągnięcia na rok 2016 został zrealizowany częściowo.

Miernik opisany jako ilość zakończonych postępowań związanych z przeciwdziałaniem zagrożeniom środowiska oraz usuwaniem ich skutków, dotyczący zakresu realizowanego przez WSI i WOO został osiągnięty (Tab.2, Lp. 1.2.). W roku 2016 zakończono 55 spraw dotyczących szkód w środowisku oraz historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, w tym wydanych zostało 6 decyzji uzgadniających warunki przeprowadzenia działań naprawczych i ustalających plan remediacji, nałożono obowiązek wykonania badań w 12 przypadkach i zmieniono 3 decyzje własne, 3 sprawy umorzono. Ponadto wydano 5 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania, a 1 sprawę zawieszono. Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko zakończył 5 spraw w zakresie ustalania warunków korzystania ze środowiska. Najważniejsze zadania w zakresie ustalania warunków korzystania ze środowiska dotyczyły wydania przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zezwolenia na zbieranie odpadów oraz pozwolenia na wprowadzenie do środowiska substancji lub energii. Rozpatrzenie pozostałych spraw spowodowało wydanie decyzji umarzających z powodu nie przekroczenia progów wskazanych w ustawie, kwalifikujących instalacje do uzyskania decyzji emisyjnych. Zakres realizowany przez WPN (Tab. 2 Lp. 1.1.) dotyczył ustanawiania planów ochrony dla rezerwatów przyrody oraz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Ustanowiono 7 planów ochrony i 5 planów zadań ochronnych. Wartość miernika osiągnięta na koniec 2016 roku wyniosła 7172 ha. Do odchylenia poziomu wykonania miernika w stosunku do planu przyczyniło się opóźnienie dostarczenia dokumentacji do projektów planów zadań ochronnych przez ich wykonawcę tj. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy.

Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko (WOO) zrealizował ponadto cel jakim była poprawa stanu środowiska (Tab. 2 Lp. 2.). Miernikiem określającym stopień realizacji celu

była ilość zakończonych postępowań dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko i ocen oddziaływania przedsięwzięć (ilość opinii, uzgodnień i decyzji). W roku 2016 zakończono 1250 spraw dotyczących ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, 942 spraw dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko planów, programów. Wydano 30 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a 11 wniosków umorzono bądź przekazano wg właściwości innym organom. Od połowy roku odnotowano sukcesywny wzrost ilości wniosków przedkładanych do rozpatrzenia. Dużą część wniosków dotyczyła chowu i hodowli zwierząt - 96 wniosków załatwionych. 176 wniosków dotyczyła budowy, rozbudowy i przebudowy dróg. Załatwiono dwie sprawy o znaczeniu strategicznym dotyczące budowy stacji elektroenergetycznej 220/110 kV oraz linii najwyższego napięcia 400 kV. Dodatkowo z zakresu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w związku z ubieganiem się JST o środki unijne załatwiono 184 wniosków dot. programów niezbędnych do uzyskania środków pomocowych RPO/POIiŚ takich jak: plany gospodarki niskoemisyjnej, plany zaopatrzenia gminy w ciepło energię elektryczną i paliwa gazowe, a także strategie rozwoju gmin i powiatów oraz lokalnych grup działania.

6. EFEKTYWNOŚĆ ŚRODOWISKOWA

6.1. WPROWADZENIE

Główne wskaźniki podane przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE[13], odnoszą się do bezpośrednich aspektów środowiskowych. W RDOŚ w Bydgoszczy bezpośrednie aspekty nie zostały uznane za znaczące. Są one związane z obsługa biura urzędu i mają charakter administracyjno-biurowy. Nie wiąże się z nimi znaczący wpływ na środowisko.

Najistotniejszy wpływ na środowisko RDOŚ w Bydgoszczy związany jest z wpływem pośrednim wynikającym z realizacji ustawowych zadań przypisanych Regionalnemu Dyrektorowi.

[13] Dz. U. UE.L z 2009 roku Nr 342, poz. 1, ze zm., powoływane dalej jako rozporządzenie EMAS

6.2. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

Efektywność działalności środowiskowej RDOŚ w Bydgoszczy badana jest poprzez mierniki planu działalności, budżetu zadaniowego, ryzyka i kontroli zarządczej. Obejmują one wszystkie zidentyfikowane znaczące aspekty środowiskowe.

W poszczególnych latach aktywność naszych klientów była różna, a podział merytoryczny składanych wniosków nierówny. Postępowania w RDOŚ w Bydgoszczy prowadzone są przede wszystkim na wniosek, a nie z urzędu i zależą wprost od aktywności klientów. Liczba wpływającej dokumentacji do RDOŚ w Bydgoszczy jest niezależna od organu jednak wszystkie sprawy zostają rozpatrzone i załatwione.

O sprawności działania RDOŚ w Bydgoszczy może świadczyć ilość wnoszonych skarg (A), na przestrzeni lat 2011 – 2016, przypadająca na jednego pracownika (B), gdzie B oznacza stan zatrudnienia w ujęciu średniorocznym.

rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość wpływających skarg (A)	0	0	0	0	0	1
ilość pracowników (B)	54	54	53	53	51	56
wskaźnik (R) (ilość skarg/1 osobę)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,02**

W 2016 r. do Regionalnej Dyrekcji wpłynęła jedna skarga, która została uznana za bezzasadną przez organ wyższej instancji.

Jednocześnie wskaźnikiem mogącym świadczyć o wysokim poziomie merytorycznym rozstrzygnięć organu jest ilość uchylonych aktów administracyjnych (decyzji i postanowień) wydanych przez Regionalnego Dyrektora (A) w stosunku do wydanych aktów administracyjnych (decyzji i postanowień) (B).

rok	2008 - 2012	2013	2014	2015	2016
Ilość uchylonych aktów administracyjnych (A)	12	13	11	10	13
ilość wydanych aktów administracyjnych (B)	12 882	2 636	2 291	1 555	1 867
wskaźnik (R) (uchylone/wydane)*100	**0,09**	**0,49**	**0,48**	**0,64**	**0,70**

Wskaźnik w roku 2015 nieznacznie wzrósł ponieważ jako ilość wydanych aktów administracyjnych (B) wzięliśmy pod uwagę tylko liczbę aktów, na które stronom postępowania służy odwołanie. W 2016 zauważono niewielki wzrost wartości wskaźnika (o ok. 0,06%), który uznano za nieznaczący statystycznie.

6.3. GŁÓWNE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

6.3.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I WODA

W obszarze efektywność energetyczna i woda RDOŚ w Bydgoszczy rozpoczęła badanie efektywności środowiskowej wraz ze zmianą siedziby w październiku 2014 roku. W aktualnej siedzibie RDOŚ w Bydgoszczy zainstalowano urządzenia do pomiaru zużycia ww. mediów, dlatego dopiero od roku 2015 możliwe było określenie wartości tych wskaźników.

Wskaźnik zużycia wody:

rok	2015	2016
Roczne zużycie wody w m^3 (A)	285	261
ilość pracowników (B)	51	56
wskaźnik (R) (ilość wody/1 osobę)	**5,6**	**4,7**

Ilość pracowników (B) oznacza stan zatrudnienia w ujęciu średniorocznym. W 2016 roku zauważono spadek zużycia wody w urzędzie, pomimo wzrostu liczby pracowników.

Wskaźnik efektywności energetycznej:

rok	2015	2016
Roczne zużycie energii w KW (A)	34370	35316
ilość pracowników (B)	51	56
wskaźnik (R) (ilość energii/1 osobę)	**673,9**	**630,6**

Ilość pracowników (B) oznacza stan zatrudnienia w ujęciu średniorocznym. Pomimo wzrostu rocznego zużycia energii w urzędzie wartość wskaźnika zmalała, ze względu na wzrost ilości pracowników.

W biurach zamiejscowych RDOŚ w Bydgoszczy nie ma technicznych możliwości wydzielenia i opomiarowania wskaźników zużycia energii i wody wobec czego niemożliwe jest analizowanie ich zużycia.

6.3.2. EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW

Ocena efektywności wykorzystania materiałów, w tym papieru, poprzez analizę porównawczą ich zużycia w poszczególnych latach jest niecelowa, ponieważ zależy bezpośrednio od aktywności naszych klientów, stopnia skomplikowania danej sprawy oraz wymogów formalnych wynikających z powszechnie obowiązującego prawa. Bezwzględne wartości zużycia materiałów nie stanowią o efektywności działania organu. W RDOŚ

w Bydgoszczy wprowadzono Rejestr dobrych praktyk w zakresie korzystania ze środowiska (dostępny w intranecie), dotyczący racjonalnego i oszczędnego gospodarowania wodą, energią, transportem oraz ograniczania wielkości wytwarzanych odpadów.

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

Bydgoszcz, dnia 02 czerwca 2017 roku

REJESTR DOBRYCH PRAKTYK W ZAKRESIE KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA
W REGIONALNEJ DYREKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE

1. Drukuj tylko to, co niezbędne.
2. Drukuj dwustronnie.
3. Optymalnie planuj treść i obszar wydruku dokumentu, w celu zmniejszenia liczby stron.
4. Treść dokumentu ustalaj z przełożonymi w wersji elektronicznej, drukuj tylko ostateczną wersję.

ODPADY

1. Segreguj odpady – dostosowane pojemniki znajdują się w pomieszczeniu socjalnym i na każdym piętrze.
2. Unikaj jednorazowych reklamówek i opakowań – używaj ekologicznych toreb i opakowań wielokrotnego użytku.
3. Zgniataj plastikowe butelki i kartony.

WODA

1. Dobrze dokręcaj krany – tak aby woda nie kapała.
2. Zgłaszaj przecieki wody do WOA (P. Waldemar Michałek).
3. Maksymalnie wykorzystuj zmywarkę.

ENERGIA

1. Nie włączaj światła w słoneczny dzień.
2. Wychodząc z biura wyłączaj światło, sprzęt biurowy oraz listwy przepięciowe. Nie pozostawiaj sprzętów na tzw. „czuwaniu".
3. W czajniku nie grzej więcej wody niż potrzeba.
4. W miesiącach zimowych zgłaszaj nieszczelne okna i drzwi w celu eliminacji utraty ciepła.

TRANSPORT

Gdy to możliwe zamień samochód na środki komunikacji publicznej, przyjeżdżaj rowerem lub przychodź pieszo. Przygotowaliśmy bezpieczne miejsce na rowery na naszym parkingu.

Realizacja tych kilku zasad w pozytywny sposób przyczyni się do ograniczenia negatywnego skutku korzystania ze środowiska dlatego postarajmy się wdrożyć je w życie dla siebie i przyszłych pokoleń.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W BYDGOSZCZY
DARIUSZ WRZOS

6.3.3. ODPADY

RDOŚ w Bydgoszczy po raz pierwszy w 2014 roku wytworzył odpady niebezpieczne, które zostały zewidencjonowane oraz przekazane upoważnionemu do gospodarowania nimi podmiotowi. Jednostka wytworzyła i przekazała 10 kg odpadów niebezpiecznych, którymi były monitory.

Na tej podstawie opracowano wskaźnik, zgodny z wytycznymi tworzenia wskaźników głównych efektywności środowiskowej, tj. ilość odpadów niebezpiecznych (A) przypadających na jednego pracownika (B).

Wskaźnik ten w roku 2014 wyniósł: 10 kg/53 pracowników tj. 0,18 kg/1 pracownika. Natomiast w roku 2015 RDOŚ w Bydgoszczy wytworzył 3 kg odpadów niebezpiecznych w postaci 2 monitorów. Wskaźnik efektywności środowiskowej w 2015 roku wyniósł: 3 kg/51 pracowników, tj. 0,06 kg/1 pracownika. W 2016 roku nie przekazywano odpadów niebezpiecznych, w związku z powyższym wartość wskaźnika wyniosła 0.

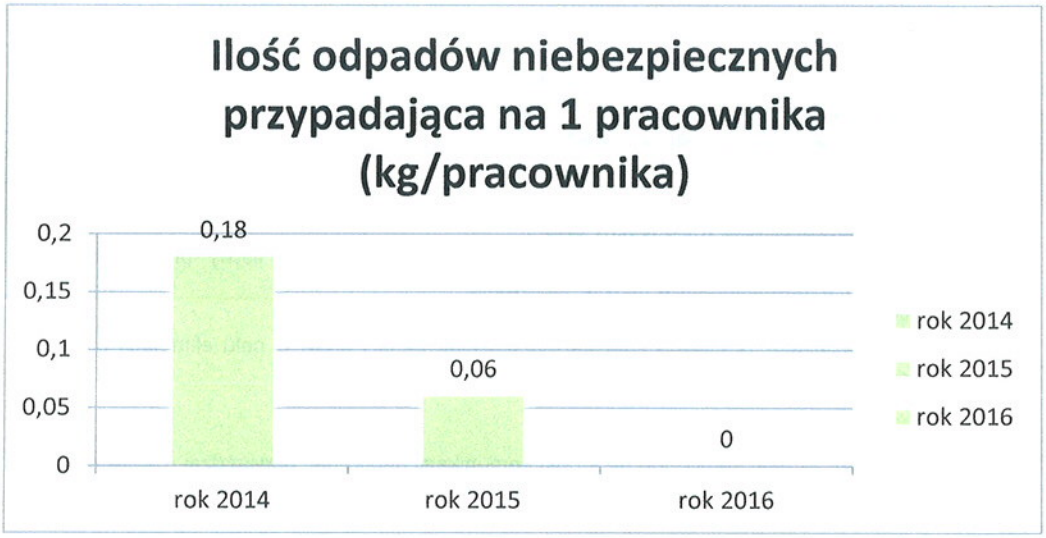

6.3.4. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Specyfika działalności RDOŚ w Bydgoszczy, która nie gospodaruje i nie administruje nieruchomościami nie pozwala na ocenę efektywności w postaci użytkowania ziemi wyrażonego w m^2 na jednego pracownika.

Rzeczywisty wkład jednostki RDOŚ w Bydgoszczy w niniejszym zakresie na poziomie lokalnym na koniec 2015 roku obrazują wskaźniki w postaci:

- liczba obszarów Natura 2000 posiadających obowiązujące plany zadań ochronnych (A) w stosunku do łącznej liczby obszarów Natura 2000 w województwie kujawsko-pomorskim (B)

  A/B=24/44; R=0,55;
- liczba rezerwatów posiadająca dokumenty planistyczne (A) w stosunku do liczby rezerwatów w województwie kujawsko – pomorskim (B)

  A/B = 95*/95; R=1.

*dla 73 rezerwatów ustanowiono plany ochrony, dla pozostałych 22 rezerwatów ustanowiono zadania ochronne.

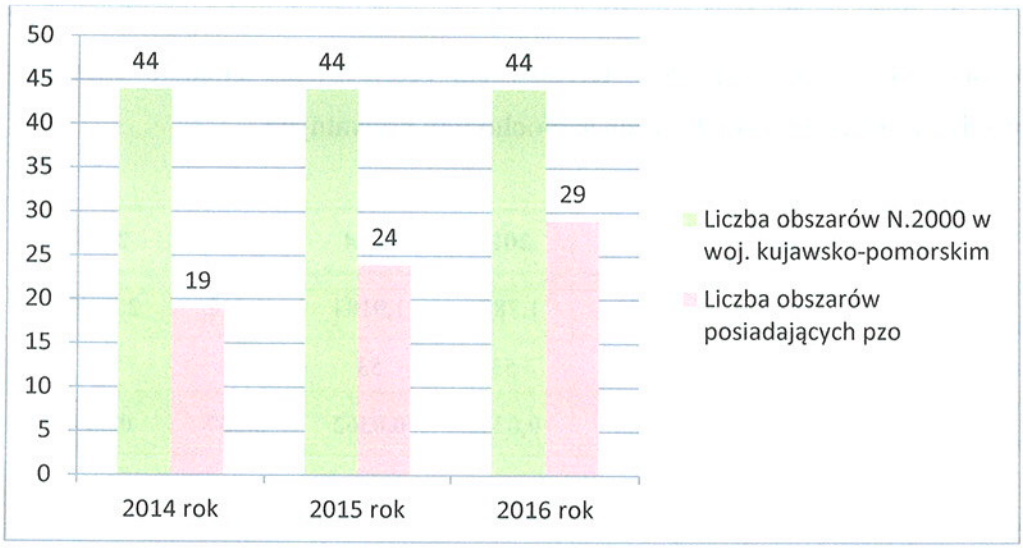

W 2016 roku wartość wskaźnika określającego liczbę obszarów Natura 2000 posiadających obowiązujące plany zadań ochronnych (A) w stosunku do łącznej liczby obszarów Natura 2000 w województwie kujawsko-pomorskim (B) wzrosła i wyniosła R=0,66 (A/B=29/44). Jest to trend pozytywny. W miarę sporządzania dokumentów planistycznych dla pozostałych obszarów Natura 2000 wartość wskaźnika będzie zbliżała się do R=1.

Wskaźnik określający liczbę rezerwatów posiadająca dokumenty planistyczne (A) w stosunku do liczby rezerwatów w województwie kujawsko – pomorskim (B) nie uległ zmianie i w dalszym ciągu wynosi R=1. Dokumenty planistyczne dla rezerwatów przyrody są

na bieżąco aktualizowane. Na koniec 2016 roku 80 rezerwatów posiadało plany ochrony, a 15 – zadania ochronne.

6.3.5. EMISJE

Na stanie RDOŚ w Bydgoszczy w 2014 roku figurował jeden służbowy samochód osobowy terenowy spełniający wymagania EURO 5**. Emisje związane z wprowadzaniem gazów lub pyłów do powietrza z procesów spalania oleju napędowego w silniku spalinowym jest tak mała, iż jednostka jest zwolniona z uiszczania opłat z tego tytułu.

W związku z koniecznością poprawy efektywności terenowej działalności RDOŚ w Bydgoszczy od października 2015 roku RDOŚ jest posiadaczem drugiego służbowego samochodu osobowo – terenowego, także spełniającego wymagania EURO 5**.

Na tej podstawie opracowano wskaźnik, zgodny z wytycznymi tworzenia wskaźników głównych efektywności środowiskowej tj.: emisja do powietrza (A) przypadająca na jednego pracownika (B).

Wskaźnik za rok 2015 jest składową obu samochodów służbowych i wynosi 0,0382 Mg na 1 osobę. W roku 2016 wielkość wskaźnika wzrosła, ze względu na wykorzystywanie dwóch samochodów służbowych do wyjazdów terenowych. Jednocześnie zmalała częstotliwość wykorzystywania do wyjazdów służbowych samochodów prywatnych.

rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016
zużycie oleju napędowego w Mg	1,9698	2,09	1,7801	1,9184	1,912	2,7642
ilość pracowników	54	54	53	53	51	56
wskaźnik (R) (Mg/1 osobę)	**0,0365**	**0,0387**	**0,0336**	**0,0362**	**0,037**	**0,049**

Należy zaznaczyć, iż analizując zagadnienie emisji do środowiska jednostka wzięła pod uwagę użytkowanie samochodów prywatnych do realizacji zadań statutowych. Mamy świadomość wpływu na środowisko z tytułu użytkowania samochodów jednak na dzień dzisiejszy nie jest on mierzony.

Ponadto istotnym jest, iż Komisja Europejska nie opublikowała dokumentów referencyjnych odnoszących się do naszej działalności.

Ogrzewanie głównej siedziby RDOŚ w Bydgoszczy zapewnia sieć grzewcza elektrociepłowni miejskiej. Biura terenowe ogrzewane są w ramach lokalnych systemów grzewczych w budynkach.

W RDOŚ w Bydgoszczy użytkowane są dwa klimatyzatory w pomieszczeniu

serwerowni, objęte serwisowaniem i konserwacją. Nie stwierdzono ubytków czynnika chłodzącego.

7. WYMAGANIA PRAWNE

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy spełnia wymagania prawne odnoszące się do jej aspektów bezpośrednich poprzez:

- przekazywanie odpadów niebezpiecznych do utylizacji, wyspecjalizowanej firmie, z zastosowaniem kart przekazania odpadów;
- monitoring emisji do atmosfery: spalin z samochodu służbowego oraz ewentualnego wycieku z klimatyzatorów, w związku z tym sporządzane są coroczne sprawozdania w zakresie korzystania ze środowiska do Urzędu Marszałkowskiego oraz do systemu KOBIZE;
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zgodnie z regulacjami prawnymi obwiązującymi
  na terenie miasta Bydgoszczy.

W 2015 w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy odbyła się kontrola przeprowadzona przez przedstawicieli Archiwum Państwowego w Bydgoszczy, po której wydano zalecenia pokontrolne.

22 września 2016 kontrolę RDOŚ w Bydgoszczy przeprowadzili przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Efektem ww. kontroli jest wystąpienie pokontrolne.

8. KOMUNIKACJA ZE SPOŁECZEŃSTWEM

RDOŚ w Bydgoszczy poprzez swoje rozstrzygnięcia pośrednio oddziałuje na środowisko i życie społeczności lokalnej stąd jednostka prowadzi dialog ze społeczeństwem zarówno w ramach działań zakreślonych przepisami prawa, jak i bieżącym funkcjonowaniem urzędu, np. poprzez prowadzenie serwisu internetowego (http://bydgoszcz.rdos.gov.pl), a także Biuletynu Informacji Publicznej, gdzie umieszczane są na bieżąco wszelkie informacje z działalności RDOŚ w Bydgoszczy oraz prowadzonych postępowaniach. Dodatkowo w ramach udziału społeczeństwa w prowadzonych postępowaniach wszelkie obwieszczenia dotyczące terminu wypowiedzenia się na temat planowanych inwestycji, są wywieszane na tablicach ogłoszeń poszczególnych gmin lub prosimy gminy o powiadomienie

społeczeństwa w inny zwyczajowo przyjęty w miejscowości sposób, a w niektórych przypadkach, również w miejscowej prasie.

Ponadto na bieżąco wprowadzane są dane do dwóch baz internetowych ogólnie dostępnych: www.ekoportal.gov.pl oraz www.bazaoos.gdos.gov.pl. W urzędzie prowadzony jest rejestr pism przychodzących i wychodzących w celu przejrzystości i ułatwienia szybkiego dostępu do informacji wewnątrz organizacji.

Jednocześnie pracownicy biorą udział w konsultacjach społecznych m.in. przy ustanawianiu planów zadań ochronnych, konferencjach i szkoleniach.

W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej współpracowaliśmy w latach 2014 - 2016 roku m.in. z telewizją TVP Bydgoszcz poprzez współudział w programie Ekoopcje. Na bieżąco współpracujemy z instytucjami oświaty, kultury i organizacjami pozarządowymi w zakresie prelekcji, a także wydawania publikacji o tematyce ekologicznej i dydaktycznej. Poza współpracą prowadzimy również edukację poprzez stronę internetową, gdzie zamieszczane są informacje na temat środowiska, sposobów jego ochrony, a także istniejących na terenie województwa kujawsko – pomorskiego atrakcji przyrodniczych.

Poza tym uczestniczymy w konferencjach, spotkaniach i imprezach kulturalnych organizowanych przez różnego typu instytucje. RDOŚ w Bydgoszczy stał się rozpoznawalną jednostką o czym świadczy stałe zainteresowanie jej działalnością środków masowego przekazu. Na bieżąco przygotowywane są odpowiedzi i stanowiska dla przedstawicieli prasy, a także udzielane wypowiedzi telewizyjne i radiowe.

9. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V- 0006 akredytowane w odniesieniu do zakresu 84 (kod NACE) oświadcza, ze przeprowadziło weryfikację czy cała organizacja, o której mowa w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej organizacji:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
ul. Dworcowa 81, 85-009 Bydgoszcz

nr rejestracji EMAS: PL 2.04-003-67

Spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczamy, że:
- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej odnoszące się działalności organizacji dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności organizacji w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia: **20.07.2017**

Miejsce wydania oświadczenia: **Gdańsk**

PL-V-0006

Jacek Papiński
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.

10. KONTAKT WS. EMAS

Chcąc zapewnić Państwu dostęp do informacji o naszej działalności i naszym wpływie na środowisko zapraszamy do zapoznania się z informacjami zawartymi w naszym serwisie internetowym pod adresem www.bydgoszcz.rdos.gov.pl.

Od dnia 24 stycznia 2017 roku Pełnomocnikiem ds. EMAS jest Weronika Rejt
ul. Dworcowa 81, 85-009 Bydgoszcz
tel.: 52 50 65 666, wew. 6071
e-mail: weronika.rejt.bydgoszcz@rdos.gov.pl

p.o. Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Marek Machnikowski

20.07.2017